

Pilar 3 - Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

31. desember 2023 Hjartdal og Gransherad Sparebank

INNHALDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL, RISIKOFORHOLD, GODTGJØRELSE OG INFORMASJON FRA KREDITTFORETAK	0
1. Innledning og formål med dokumentet.....	2
2. Styring og kontroll av risiko.....	2
2.1 Formål og prinsipper for ICAAP.....	2
2.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	3
2.2.1 Kredittrisiko.....	4
2.2.2 Konsentrasjonsrisiko.....	5
2.2.3 Markedsrisiko.....	5
2.2.4 Eiendomsrisiko.....	6
2.2.5 Likviditetsrisiko.....	6
2.2.6 Operasjonell risiko og IT-risiko.....	6
2.2.7 ESG risiko.....	7
2.2.8 Andre risikoer.....	8
Strategisk- og forretningsrisiko.....	8
Omdømmerisiko.....	8
Systemrisiko.....	8
3. Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett.....	9
VEDLEGG 1: skjema EU KM1 - BANKens nøkkeltall for kapital og likviditet.....	11

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2023 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

HjartdalBanken anses som et mindre og ikke-komplekst foretak etter CRR/CRD IV-forskriften og denne rapporten er tilpasset rapporteringskravene til slik virksomhet.

Denne rapporten bør leses i sammenheng med bankens årsregnskap for 2023. Her finnes relevant utfyllende informasjon og tallmateriale for bankens risikohåndtering, utlånsportefølje og kapitaldekning. Se særlig note 2 – kredittrisiko, note 4 – kapitaldekning, note 5 – risikostyring og note 6-13 om utlånsporteføljen.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

2.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i virksomheten for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer o. a. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Dette kan gjelde angivelse av grenser for enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene), kan det argumenteres for at tap knyttet til de ulike risikoene ikke vil inntreffe samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har valgt en konservativ tilnærming, og ser derfor bort fra slike effekter.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en «omvendt» stresstest. I en slik stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt. Hensikten med en slik omvendt stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital og likviditet som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov- og likviditetsbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

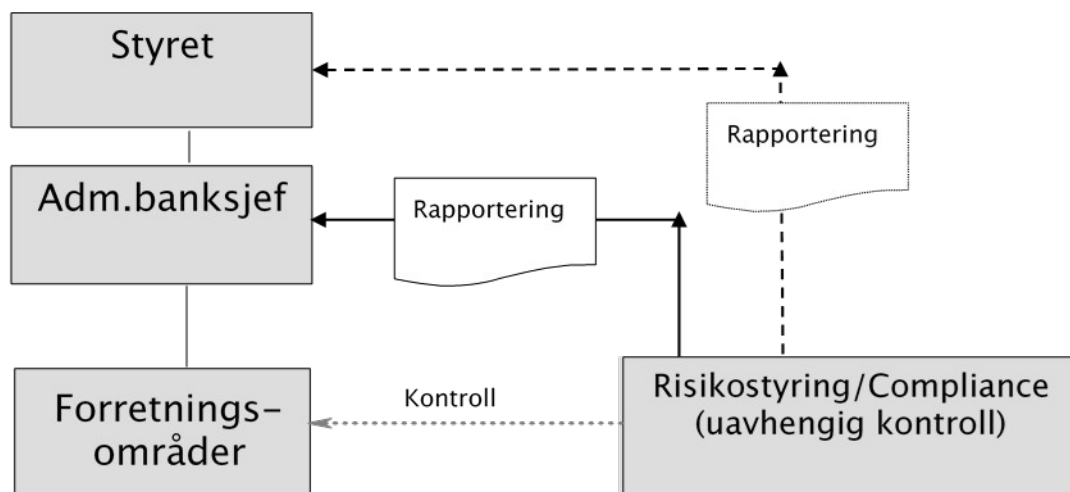
Bankens strategi, og tilhørende budsjetter, mål og rammer gitt i policydokumenter og retningslinjer for risikoområdene, danner grunnlag for bankens interne kapitalbehovsvurdering.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko, herunder konsentrasjonsrisiko
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko og IT-risiko
- ESG risiko
- Andre risikoer, som Strategisk- og forretningsrisiko, Omdømmerisiko, Systemrisiko mv

2.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Banken har etablert en felles risiko- og compliancefunksjon underlagt adm. banksjef. Funksjonen har ansvar for å identifisere, overvåke og rapportere risiko i banken samt bankens internkontroll-opplegg og vurdere om internkontrollen fungerer hensiktsmessig. Funksjonen rapporterer til ledelsen og styret som illustrert i figur. Avdelingsledere har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område/avdeling i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

Bankens risikostyring tar utgangspunkt i policy for virksomhets- og risikostyring med beskrivelse av organisering av funksjoner, rapportering og fastsettelse av rammer.

Styret har i underliggende risikostyringsdokumenter vedtatt rammer for eksponering av kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko og er beskrevet i egne policydokument, men som må sees i sammenheng med de øvrige risikoene. Status på eksponering i forhold til rammer rapporteres kvartalsvis til styret, med begrunnelse og tiltak hvis banken er i brudd med vedtatte rammer.

HjartdalBanken er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken skal nå sine mål. Risikostyring er derfor sentralt i den daglige driften og styrets arbeid. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy ivaretar forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko. Finansiell risiko deles inn i kreditt risiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risikoer og bankens håndtering av disse.

2.2.1 Kreditt risiko

Med kreditt risiko forstås her risiko for tap knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kreditt risiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser. Kreditt risiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kreditt risiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi.

Kredittrisikoen er gjennom de vedtak styret har gjort, med hensyn til kreditthåndbok, retningslinjer for utlånsvirksomhet og bevilgningsreglement, sterkt redusert. Videre overvåkes kredittrisikoen gjennom bl.a risikoklassifisering, misligholds- og overtrekksrapportering, tapsnedskrivninger, Etterlevelse av vedtatte retningslinjer for kredittgivingen følges opp gjennom bankens internkontroll.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner, stat og kommuner. Det knytter seg lav kredittrisiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er porteføljen vurdert til virkelig verdi i tråd med IFRS 13.

Kvartalsvis rapporteres de største engasjementene og bankens risikoengasjementer til styret. Styret er av den mening at kredittrisikoen er innenfor forsvarlige grenser når det gjelder utlån, garantier og andre plasseringer

2.2.2 Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Banken har pr.31.12.2023 ingen store engasjementer som overskrider 10 % av ansvarlig kapital. Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte næringseiendom, bygg og anlegg, hotell/restaurant og varehandel. Banken har utlån i primærområdet (Hjartdal, Notodden, Kongsberg og Midt-Telemark kommune) på 86 %. I likhet med store deler av sparebanknorge er bedriftsporteføljen i stor grad konsentrert om utvikling av eiendom og eiendomsprosjekter, lokale byggeprosjekter i regi av lokalt boligbyggelag og borettslag. Øvrige utlån er fordelt på Vestfold og Telemark, Oslo samt Viken. Risikospredningen vurderes til å være god.

2.2.3 Markedsrisiko

Med bankens markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet. Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse deles gjerne inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Banken har ikke handelsportefølje. Omløpsporteføljen består hovedsakelig av fond hvor banken har plassert deler av sin overskuddslikviditet. Disse fondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Størrelsen på og kursutviklingen for denne beholdningen inngår i den månedlige rapporteringen til bankens styre. Anleggsbeholdningen består hovedsakelig av aksjer i strategiske selskaper. Disse måles til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat.

Banken har en avtale med Eika Kapitalforvaltning AS om aktiv forvaltning av bankens obligasjonsportefølje.

Renterisiko oppstår ved at banken kan ha ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser i bankporteføljen, og vurderes både som risiko for endringer i egenkapitalen (EVE-metoden) og risiko for endringer i resultatet (NII-metoden). Banken har lav renterisiko og er pr.31.12.2023 ikke eksponert mot valuta.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier.

2.2.4 Eiendomsrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Banken eier to egne bankbygg, samt en hytte på Gjeving og fritidsleilighet i Spania. Et verdifall på disse eiendommene anses å være en lav risiko da markedsverdien er betydelig høyere enn bokført verdi på bankbygg, hytte og leilighet.

2.2.5 Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Styret har vedtatt en likviditetspolicy for banken som legger grunnlaget for hvordan banken skal håndtere likviditeten med tanke på plassering og finansiering. I den vedtatte likviditetspolicyen er det satt krav til Liquidity Coverage Ratio (LCR) på 120 %. Bankens LCR er 333 % pr.31.12.2023.

Innskuddsdekningen i HjartdalBanken er på 99,9 % pr 31.12.2023 og styret har som mål å holde dekningen på minst 80,0 %.

Bankens styre vurderer likviditetsrisikoen i HjartdalBanken som lav. Styret får månedlige rapporter om likviditetssituasjonen i banken.

2.2.6 Operasjonell risiko og IT-risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige.

Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i styrevedtatte policydokumenter. Banken har policy for operasjonell risiko generelt og egne policyer for IT-beredskap, antihvitvask og behandling av personopplysninger. Det finnes også retningslinjer for utkontraktering, innkjøp, klagebehandling, rapportering av uønskede hendelser og håndtering av interessekonflikter.

Målrettet og kontinuerlig arbeid med systemer, kompetanse/ opplæring og god internkontroll er en del av bankens arbeid for å forebygge, begrense og avdekke operasjonelle risikoer og uønskede hendelser. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, er det løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter risikoreducerende tiltak ved behov. Det rapporteres kvartalsvis til styret og ledelse om operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik. HjartdalBanken har svært lave økonomiske tap som følge av operasjonelle hendelser.

Banken opplever en økning av hendelser knyttet til «ikke-finansiell risiko», som kan påføre banken tap. Eksempelvis informasjonssikkerhet og IKT, systemfeil, datakriminalitet/ cyberkrim samt svindelhendelser mot banken og dens kunder.

HjartdalBanken hadde en vellykket konvertering til ny kjernebankleverandør Tietoevry i juni 2023. Banken er i prosess med flytting av alle FOI-tjenestene og NICS fra Nets til Mastercard MPS/ MPSI (overføring av alle tjenester må være fullført innen 5.mars 2025). Den operasjonelle risikoen dette medfører vurderes lav og akseptabel.

Videre opplever banken stadig større og mer omfattende og komplekse lovkrav og regulatoriske endringer, f.eks innen bærekraft/ESG, IKT, AHV, personvern. Dette er også områder som kan påføre banken bøter/ sanksjoner eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter, i tillegg til risiko for omdømmetap (compliancerisiko). Banken jobber kontinuerlig med implementering av nye lover og regler (regelverk) og nødvendige tiltak og tilpasninger til disse i organisasjonen.

2.2.7 ESG risiko

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG-risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kredittrisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

HjartdalBanken har utarbeidet egen bærekraftstrategi og retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft. Disse er vedtatt av styret. Utover dette er også klima- og bærekraftsrisiko implementert i flere av bankens øvrige virksomhetsstyringsdokumenter (policyer, retningslinjer osv) for de ulike områdene i banken, som f.eks innen kreditt, marked.

Banken har et relativt beskjedent direkte klimaavtrykk, men er indirekte eksponert gjennom klimarisikoen til våre kunder og vår låneportefølje. Det er først og fremst relatert til bankens utlånsportefølje at det er identifisert at banken er utsatt for ESG-risiko. Derfor er vurdering av klima- og bærekraftsrisiko innlemmet i bankens kredittprosess på både PM- og BM-kunder. I bankens BM-portefølje vurderes det høyest iboende klimarisiko innen sektorer næringseiendom og bygg og anlegg. Banken har i 2023 hatt to interne prosjektgrupper som har jobbet med Miljøfyrtårnsertifisering og forberedelse til CSRD-rapportering. HjartdalBanken ble Miljøfyrtårnsertifisert i mars 2024. CSRD-prosjektet videreføres i 2024. Banken er pt ikke underlagt lovpålagt rapportering.

HjartdalBanken er underlagt Åpenhetsloven, som trådte i kraft 1.juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og sikre allmenheten tilgang til informasjon. Bankens redegjørelse knyttet til åpenhetsloven publiseres på bankens hjemmeside.

2.2.8 Andre risikoer

Strategisk- og forretningsrisiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Banken har i de senere år budsjettert med en moderat og «kontrollert» vekst på 6-7 %, Banken hadde en samlet utlånsvekst i 2023 på 9,2 %. Budsjettert vekst fremover er 4-5 %. Forstanderskapet i HjartdalBanken har i mars 2024 vedtatt å fusjonere med Skue Sparebank. Bakgrunnen for dette er et ønske om å styrke bankenes kunderelasjoner, lokal konkurransekraft, lønnsomhet, samt evnen til å bidra til lokalsamfunnets videre utvikling. En sammenslåing vil også gjøre banken bedre rustet til å møte dagens og fremtidens myndighetskrav og økende kundekrav

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Styring og kontroll med bankens strategisk- og forretningsrisiko er basert på bankens styrevedtatte policy, og inngår bla som en viktig del av bankens årlige strategiprosess.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

Høyt fokus på kompetanse, opplæring og utvikling, godt bankhåndverk, utøvelse av God Skikk, samt etterlevelse av gjeldende regelverk og interne rutiner er noen av bankens praktiske tiltak for å forebygge- og redusere risikoen for omdømmetap som følge av uønskede (operasjonelle) hendelser.

Systemrisiko

Systemrisiko defineres som risikoen for at hele det finansielle systemet rammes som følge av smitteeffekter når en eller flere andre finansinstitusjoner opplever problemer. Dette kan bestå i:

- Fallende verdier på verdipapirportefølje
- Vanskelig å få tak i likviditet plassert i andre banker
- Vanskelig å få funding på normale vilkår
- Vår oppgjørsbank DNB ikke er i stand til å gjennomføre oppgjør gjennom dagen

Banken håndterer systemrisikoen gjennom å diversifisere bankens pengeplasseringer. Selv om kjennetegnene ved en finansiell systemkrise er at den rammer bredt, så anses det som en stor fordel å spre bankens overskuddslikviditet. En eventuell krise rammer nødvendigvis ikke like hardt på samme tidspunkt i alle finansinstitusjoner. Bankens håndterer fundingrisikoen ved å ha god innskuddsdekning, bruke EBK og en reserve plassert i Norges Bank.

En systemkrise vil sannsynligvis medføre økte fundingkostnader for banken, og over tid vil dette redusere bankens inntjening. Banken er likevel så robust at det isolert sett ikke vil true bankens eksistens. Dersom en realøkonomisk krise skulle inntreffe og føre til unormalt høye tap, vil imidlertid bankens soliditet kunne komme under press.

Systemrisiko vil dels være dekket opp ved kapitalbehovsvurdering av likviditets- og kredittrisiko, og vi forstår at det fra Finanstilsynets side ligger små forventninger om at det er behov for å holde kapital til systemrisiko for en bank av HjartdalBankens størrelse.

3. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad boliglån		29,5 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for hhv bolighypoteklån og eiendomshypoteklån separat for lån på egen balanse og for overførte lån		
		LTV Bolighypoteklån	61,6 %
	LTV Eiendomshypoteklån		31,9 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		109,2 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,0 %
e	Trukket og ubenyttet engasjementsbeløp for hhv likviditetsfasiliteter, garantier og trekkrettigheter	Likviditetsforpliktelse	-
		Saksgaranti	90.429
		Tapsgaranti	13.232
		Totalgaranti	103.662
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	106.572.817
		Aksjer	82.059
		Fondobligasjoner	576.348
		Ansvarlig lånekapital	779.252
	Senior obligasjoner	3.303.114	
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		Se tekst under tabellen

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2023 lån for 1.323,2 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

2. Tapsgaranti. Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Retten til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN - Programme) og tilhørende swap-avtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjestående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programmet. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal

Pilar III

Hjarthdal og Gransherad
Sparebank

rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

VEDLEGG 1: SKJEMA EU KM1 - BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET

Beløp i tusen kroner		a			e
		31.12.2023			31.12.2022
Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)					
1	Ren kjemekapital	607.037			545.134
2	Kjemekapital	644.930			583.032
3	Total ansvarlig kapital	695.562			632.386
Risikovektet beregningsgrunnlag					
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	2.687.940			2.530.521
Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)					
5	Ren kjemekapitaldekning	22,58 %			2154 %
6	Kjemekapitaldekning	23,99 %			23,04 %
7	Total kapitaldekning	25,88 %			24,99 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)					
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	2,20 %			2,20 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjemekapital (prosentpoeng)	124 %			2,20 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjemekapital (prosentpoeng)	165 %			2,20 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,20 %			10,20 %
Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)					
8	Beveringsbuffer (i prosent)	2,50 %			2,50 %
EU 8a	Beveringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)				
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,50 %			2,00 %
EU 9a	Systemrisiko buffer (i prosent)	4,50 %			3,00 %
10	Buffer for globale systemviktige institusjoner (i prosent)				
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)				
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	9,50 %			7,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	19,70 %			17,70 %
12	Tilgjengelig ren kjemekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)	452.816			375.589
Uvektet kjemekapitalandel					
13	Sum eksponeringsmål	6.108.372			5.758.042
14	Uvektet kjemekapitalandel (i prosent)	10,56 %			10,13 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)					
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)				
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjemekapital (prosentpoeng)				
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjemekapitalandel (i prosent)	3,00 %			3,00 %
Bufferkrav til uvektet kjemekapitalandel og samlet krav til uvektet kjemekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)					
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjemekapitalandel (i prosent)	2,00 %			2,00 %
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjemekapitalandel (i prosent)	5,00 %			5,00 %
Likviditetsreserve (LCR)					
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	423.414			387.188
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	387.061			265.419
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	163.324			186.130
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	115.483			79.289
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	333 %			488 %
Stabil finansiering (NSFR)					
18	Poster som gir stabil finansiering	4.003.238			3.880.830
19	Poster som krever stabil finansiering	2.868.321			2.782.490
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	140 %			139 %